

Overwinning van Obama en dreigende recessie

Amid Faljaoui
Belastingconsulent

Obama won de verkiezingen, maar moet eind dit jaar de “fiscal cliff” omzeilen. Europa trok een firewall op tegen de crisis, maar Merkel zegt dat we nog vijf jaar zullen moeten afzien ... Wat vaststaat, is dat de economie haar schuldtermijn nog niet heeft uitgezet. Een woordje uitleg.

7 november 2012. Ondanks de aanhoudende spanning wint Obama. De Amerikaanse krantenkoppen die door het agentschap Belga werden gerecenseerd, logen er niet om: “Obama’s night” kopte de *New York Times* op woensdag 7 november, met een foto van de president in hemdsmouwen in zijn eigen kiesdistrict Chicago. “Obama wins” kopte de *Washington Post*, hier met een close-up van een in de verte starende president.

De populaire krant *USA Today* kopte “Obama triomfeert”, met een foto van een glimlachende president, gsm in de aanslag, terwijl de conservatieve zakenkrant de *Wall Street Journal* zich beperkte tot een sober “Obama wint”, met een foto van de overwinnaar in gesprek met een (potentiële) zwarte kiezer.

De liberale krant *New York Times* toonde zich weliswaar enthousiast, maar merkte toch op dat ondanks “de krachtige tegenwind op economisch vlak”, “fors weerwerk van de republikeinen in het Congres” en “een reeks negatieve berichten zonder voorgaande”, de natie beslist had om Obama een tweede kans te geven. Deze overwinning wordt gelijkgesteld aan de “goedkeuring van zijn grondige hervorming van de gezondheidszorg”.

De krant merkt wel op dat het staatshoofd “nog altijd voor een diep verdeeld land staat”, met de republikeinen die hun meerderheid konden behouden in het Huis, en de democraten in de Senaat.

Budget Wall

De *Washington Post* van zijn kant waarschuwde er op de eerste bladzijde al voor dat de president nu voor een “geduchte taak” staat: van een economie “die nog helemaal niet zo sterk is als hij had beloofd”, tot het nakende schuldprobleem dat in december tot uiting zal komen door het verstrijken van de “budgettaire deal”.

Dit akkoord dat de democraten en republikeinen in de zomer van 2011 sloten, bepaalt dat indien er tegen eind 2012 geen akkoord is bereikt over een manier om de staatsschuld te verminderen, op 1 januari 2013 een aantal herstelmaatregelen en belastingverminderingen zullen aflopen en automatisch verminderingen van de overheidsuitgaven in werking treden.

De *Wall Street Journal* heeft het ook over de gevreesde “budget wall” of “fiscal cliff” en onderstreept dat de nieuwe president – die verkozen werd ondanks een aanhoudende economische achteruitgang – weinig tijd zal hebben om zijn overwinning te vieren.

De economische krant voorspelt voor de komende maanden ook een strijd van hetzelfde kaliber als “the big deal” van vorig jaar, waarbij het net niet tot de val van de regering kwam.

De *Chicago Tribune* stelt vast dat de “flauwe overwinning” van Obama tot veel minder uitgelatenheid leidt dan vier jaar geleden en schrijft zijn herverkiezing toe aan de wet op

de ziekteverzekering, de hervorming van Wall Street en de terugtrekking van de troepen uit Afghanistan. De krant herinnert eraan dat 23 miljoen Amerikanen nog altijd op zoek zijn naar werk of naar beter werk.

Aan de westkust vroeg de *Los Angeles Times* zich af: "Zullen de twee kampen tot een compromis kunnen komen?" en onderstreepte dat de eerste test die eraan komt, de oplossing van de kwestie van de budgettaire muur is.

Leisteengas

De kwestie is des te belangrijker daar elke nieuw geboren Amerikaanse baby een vergiftigd geschenk ontvangt, namelijk een schuld van 20 000 dollar. Voor de nieuwe president is er dus werk aan de winkel om de situatie uit te klaren. Maar hij kan ook rekenen op de exploitatie van het leisteengas, waardoor de Verenigde Staten ongetwijfeld minder afhankelijk zullen worden van externe energiebronnen. Voor de overtuigde Groenen onder u, en met name in Europa: dit is een niet-conventionele wijze van gasontginning met aanzienlijke schade voor het milieu tot gevolg. Maar voor de Amerikanen, de belangrijkste producent van leisteengas, is het een nieuwe manier om ... de economie op te peppen.

Zelfs Barack Obama, de herverkozen president, komt er niet van terug. Hij die zijn programma had gebaseerd op de alternatieve economie, ziet in dat de ontginning van leisteengas, waarvan tien jaar geleden nog geen sprake was, vandaag in een vierde van de behoefte van zijn land voorziet. Leisteengas is in de Verenigde Staten zo overvloedig aanwezig dat de aardgasprijs op vijf jaar tijd vijf keer goedkoper geworden is. Resultaat: de Amerikaanse aardgasprijzen zijn zowat vier keer lager dan in Europa, en zes keer voordeliger dan in het Verre Oosten!

Herindustrialisatie

Volgens de voorstanders van de ontginning van leisteengas zal de daling van de energiekost de Amerikanen toelaten om competitiever te worden, op termijn onafhankelijk te worden qua energiebevoorrading en zelfs chemische of staalbedrijven die ondertussen naar Azië uitgeweken zijn, terug naar eigen bodem te halen. Het leisteengas is trouwens zo overvloedig aanwezig dat het vanaf 2015 kan worden uitgevoerd en de energieprijzen wereldwijd zal doen instorten!

De grootste optimisten vinden dit een goede zaak, omdat het de westerlingen in staat zal stellen om minder afhankelijk te worden van de oliestaten of van het Russische of Algerijnse gas. De ergste pessimisten vrezen echter dat de ontginning van leisteengas in Europa een bodemvervuiling

zonder weerga zal veroorzaken en de stimulans om over te schakelen op veel minder vervuilende alternatieve energie zal doen afnemen. Het is duidelijk dat de voorstanders van goedkopere energie en degenen die menen dat het economisch herstel niet ten koste mag gaan van het milieu, er een hoogoplopend debat over zullen voeren.

Woelige debatten

Zoals we hiervoor al zeiden, zou het debat vooral moeten gaan over andere hete hangijzers, te beginnen met de recessie in Europa en de aanpak van de *fiscal cliff* in de Verenigde Staten. Die fiscale klip zou Washington ertoe verplichten automatisch in het budget te snijden als er tegen eind dit jaar geen akkoord wordt bereikt over de vermindering van de overheidsschuld, en dat zal geen gemakkelijke opgave worden voor de nieuwe president.

De hele wereld is zich ervan bewust en de ministers van de G20 hebben, in een ontwerp van communiqué, Washington trouwens al verzocht niet te talmen om de 600 miljoen dollar belastingverhoging en uitgavenvermindering te vermijden die in januari 2013 automatisch zullen worden toegepast als in het Congres geen akkoord wordt bereikt over de schuldafbouw op lange termijn. Die fiscale hakbijl zou de Verenigde Staten in een recessie kunnen storten, menen de leiders van de twintig rijkste en opkomende landen in een communiqué.

Nog vijf jaar crisis

In Europa blijft de situatie verontrustend! De Europese crisis bedreigt nu ook de wereldeconomie. Het IMF heeft de groeivoorzichten voor 2012 en 2013 onlangs naar beneden bijgesteld. De eurozone heeft de laatste maanden wel wat vooruitgang geboekt in de institutionele strijd tegen de schulden crisis, namelijk door Europese steunmechanismen (ESM) in te stellen, door een belangrijkere rol toe te kennen aan de ECB en door een Europese Bankenuie te plannen.

Maar zoals de financiële pers opmerkt, zullen die maatregelen nog niet meteen voelbaar zijn op de economische conjunctuur, die blijft verslechteren. De Duitse Kanselier Merkel meent dan weer dat het nog vijf jaar zal duren vóór Europa uit de schulden crisis geraakt: "we zullen nog minstens vijf jaar de buikriem moeten aanhalen ...", als we "een beetje discipline betonen", verklaarde zij op het regionaal congres van haar partij, de Christendemocratische Unie (CDU) in de deelstaat Mecklenburg-Vorpommern. Wat ik wel jammer vind, is dat niemand haar gevraagd heeft: "waarom vijf jaar?". Maar we zijn tenminste gewaarschuwd. Nog vijf jaar de buikriem aanhalen omdat Angela het gezegd heeft! ●